

Pedagogisk Planering

Forntiden åk 2–3

Arbetet har fokus på historieämnet och språkutvecklande arbete i svenska/SVA därför kommer de korta moment som berör geografi, musik och bild inte att finnas med i bedömningen.

Syfte och långsiktiga mål:

Historia

Undervisningen ska stimulera elevernas nyfikenhet på historia och bidra till att de utvecklar kunskaper om hur vi kan veta något om det förflutna genom historiskt källmaterial och möten med platser och människors berättelser. Eleverna ska genom undervisningen även ges förutsättningar att utveckla förmågan att ställa frågor till och värdera källor som ligger till grund för historisk kunskap.

- Använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser [...] och utvecklingslinjer.
- [...] tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap
- Reflektera över sin egen och andras användning av historia i olika sammanhang och utifrån olika perspektiv

Svenska/svenska som andraspråk

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift
- Läsa [...] skönlitteratur och andra texter för olika syften
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang
- Urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer

Centralt innehåll

Historia

Att leva i närområdet

- Förutsättningar i natur och miljö för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat.
- Hemortens historia. Vad närområdets platser, byggnader och vardagliga föremål kan berätta om barns, kvinnors och mäns levnadsvillkor under olika perioder.

Att leva i världen

- Människans uppkomst, vandringer, samlande och jakt samt införandet av jordbruk.
- Tidsbegreppen stenålder, bronsålder och järnålder.
- Hur forntiden kan iakttas i vår tid genom spår i naturen och i språkliga uttryck.

Att undersöka verkligheten

- Metoder för att söka information från olika källor: intervjuer, observationer och mätningar. Hur man kan värdera och bearbeta källor och information, såväl med som utan digitala verktyg.
- Tidslinjer och tidsbegreppen dåtid, nutid och framtid.

Svenska/svenska som andraspråk

Läsa och skriva

- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg (SV/SVA).
- Enkla former för textbearbetning, till exempel att i efterhand gå igenom egna och gemensamma texter och göra förtydliganden (SV/SVA).
- Handstil [...] (SV/SVA).
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter (SV).
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken, ords böjningsformer och meningsbyggnad samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter (SVA).

Tala, lyssna och samtala

- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer (SV/SVA).

Berättande texter och sakprosatexter

- Beskrivande och förklarande texter, till exempel faktatexter för barn, och hur deras innehåll kan organiseras (SV/SVA).
- Texter som kombinerar ord och bild [...] (SV/SVA).

Nyckelbegrepp

- Forntiden	- tidslinje	- jägar- och samlarstenålder
- bondestenålder	- bronsålder -	- järnålder
- Dåtid	- nutid	-framtid

Bedömning

Historia

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av åk 3

Eleven ska utveckla sin förmåga att:

- Eleven kan undersöka hemortens historia och ger då exempel på människors levnadsvillkor under olika perioder. Eleven gör då enkla jämförelser mellan livet förr och nu utifrån [...] berättelser och olika skildringar.
- Dessutom beskriver eleven hur man kan iaktta spår av forntiden i naturen och i språkliga uttryck.
- Eleven kan även beskriva delar av människans tidiga historia genom att ge exempel på människors levnadsvillkor och några viktiga händelser.
- Vidare kan eleven i viss utsträckning använda tidslinjer och några olika tidsbegrepp för att ange händelser i tid.

Svenska/svenska som andraspråk

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av åk 3

Eleven ska utveckla sin förmåga att:

- Eleven kan läsa bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. (SV/SVA)
- Genom att kommentera och återge några för eleven viktiga delar av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven grundläggande läsförståelse. (SV/SVA)
- Dessutom kan eleven föra enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna och relatera detta till egna erfarenheter. (SV)
- Dessutom kan eleven utifrån egna referensramar föra enkla resonemang om texternas tydligt framträdande budskap och relatera detta till egna erfarenheter. (SVA)
- Eleven kan skriva enkla texter med läslig handstil [...] (SV/SVA)
- I texterna kan eleven använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter. (SV/SVA)
- De berättande texter eleven skriver har tydlig inledning, handling och avslutning. (SV)
- De berättande texter eleven skriver har en enkel röd tråd samt i huvudsak fungerande handling. (SVA)
- Texterna innehåller grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet klart framgår. (SV)
- Genom att kombinera sina texter med bilder kan eleven förtydliga och förstärka sina budskap. (SV/SVA)
- Eleven har ett grundläggande ordförråd som kan användas i samtal om elevnära frågor och ämnen. (SVA)
- Eleven kan samtala om elevnära frågor och ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra egna åsikter. (SV)
- Vid samtal använder eleven i huvudsak fungerande språkliga strategier för att göra sig förstådd. (SVA)

När och hur ska bedömningen ske?

Bedömning av kunskapskraven i svenska/SVA görs kontinuerligt under arbetet med att läsa faktakorten och egen textframställning.

Efter varje tidsperiod ska eleverna reflektera kring sin egen och andras kunskap och göra jämförelser. I de reflektionerna använder sig eleven av sina egna tolkningar och värderingar av källor som grund för att skapa historisk kunskap.

I näst sista uppgiften visar eleven genom uppgiften ”Vad kallar vi tidsperioderna?” att hen kan använda sig av en tidslinje genom att använda tidsbegreppen jägarsamlarstenålder, bondestenålder, bronsålder och järnålder, men också formulera sig kring tidsbegreppen dåtid, nutid och framtid.

Undervisning innehåll och arbetsformer:

Undervisning kommer att ske på följande sätt:

Arbetet börjar i nutid för skapa en förståelse för hur vi bor, äter, använder kommunikation och transporterar oss i nutid.

Genom användandet av en tidslinje fortsätter arbetet med dåtiden, jägar- och samlarstenåldern, bondestenåldern, bronsåldern och järnåldern. Genom att få en förståelse för att jordytan är under ständig förändring skapas förutsättningar för eleverna att kunna samtala om möjligheterna till människans vandringar över platser som inte är synliga idag.

Undervisningen om tidsperioderna jägar- och samlarstenåldern, bondestenåldern, bronsåldern och järnåldern utgår ifrån sagor. Genom sagor och korta faktatexter berättas det om barn i olika tidsperioder, vad de gör, bor, äter och får mat, leker och förflyttar sig.

Faktainnehållet sorteras ut och bearbetas skapande av faktatexter. Arbetet med faktatexterna utgår från cirkelmodellen. I fas 1 bygger eleverna kunskap genom att läsa och bearbeta sagans innehåll som är faktaspäckad. I fas 2 modelleras hur faktatexter är uppbyggda med innehåll som är kopplat till sagorna. I fas 3 fortsätter arbetat med att skapa faktatexter i mindre grupper utifrån de sagorna som läses för tidsperioden. I fas 4 får eleverna självständigt skriva faktatexter utifrån den information som finns i sagotexterna med stödmallar till hjälp.

Genom att göra enkla jämförelser mellan nutid och dåtid, se likheter och skillnader, får eleverna diskutera vad begreppet framtid innebär, när framtiden börjar och utifrån sina slutsatser i jämförelsen mellan nutid och dåtid formulera hur en framtid kan se ut.

För instruktioner se lärarhandledningen.

Utvärdering av undervisningen:

Här väljer du som undervisar själv hur du vill genomföra utvärderingen tillsammans med klassen.